
SPREJETA BESEDILA

P9_TA(2021)0295

Evropska državljanska pobuda „Končajmo dobo kletk“

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. junija 2021 o evropski državljanski pobudi „Končajmo dobo kletk“ (2021/2633(RSP))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju evropske državljanske pobude „Končajmo dobo kletk“ (ECI(2018)000004), ki je prejela 1,4 milijona potrjenih podpisov iz vseh držav članic takratne EU, v kateri je bilo še 28 držav, in je prva veljavna evropska državljanska pobuda za rejne živali,
- ob upoštevanju javne predstavitve o evropski državljanski pobudi „Končajmo dobo kletk“ 15. aprila 2021,
- ob upoštevanju posebne raziskave Eurobarometra št. 442 o odnosu Evropejcev do dobrobiti živali, v kateri je bilo ugotovljeno, da 82 % državljanov EU meni, da bi bilo treba dobrobit rejnih živali zaščititi bolje, kot je zdaj,
- ob upoštevanju člena 13 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju Direktive Sveta 98/58/ES z dne 20. julija 1998 o zaščiti rejnih živali¹,
- ob upoštevanju Direktive Sveta 1999/74/ES z dne 19. julija 1999 o minimalnih standardih za zaščito kokoši nesnic²,
- ob upoštevanju Direktive Sveta 2008/119/ES z dne 18. decembra 2008 o določitvi minimalnih pogojev za zaščito telet³,
- ob upoštevanju Direktive Sveta 2008/120/ES z dne 18. decembra 2008 o določitvi minimalnih pogojev za zaščito prašičev⁴,
- ob upoštevanju mnenja Evropskega odbora regij o skupni kmetijski politiki, sprejetega 5. decembra 2018 (CDR 3637/2018),
- ob upoštevanju mnenja Evropskega odbora regij z dne 5. februarja 2021 o agroekologiji

---

¹ UL L 221, 8.8.1998, str. 23.

² UL L 203, 3.8.1999, str. 53.

³ UL L 10, 15.1.2009, str. 7.

⁴ UL L 47, 18.2.2009, str. 5.

(CDR 3137/2020),

- ob upoštevanju znanstvenega mnenja Evropske agencije za varnost hrane (EFSA) z dne 21. novembra 2019 o zdravju in dobrobiti kuncev, gojenih v različnih proizvodnih sistemih,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. marca 2017 o minimalnih standardih za zaščito gojenih kuncev¹,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. oktobra 2018 o dobrobiti živali, uporabi protimikrobnih zdravil in okoljskem vplivu industrijske reje brojlerjev²,
  - ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z dne 31. marca 2021 o oceni strategije Evropske unije za zaščito in dobrobit živali za obdobje 2012–2015 (SWD(2021)0077),
  - ob upoštevanju posebnega poročila Evropskega računskega sodišča št. 31/2018 o dobrobiti živali v EU,
  - ob upoštevanju študije Službe Evropskega parlamenta za raziskave iz novembra 2020 z naslovom „Končajmo dobo kletk: iskanje alternativ“,
  - ob upoštevanju člena 222(8) Poslovnika,
  - ob upoštevanju predloga resolucije Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja,
- A. ker je PDEU vzpostavila državljanstvo Unije in nadalje krepi demokratično delovanje Unije, tako da med drugim določa, da ima vsak državljan pravico sodelovati v demokratičnem življenju Unije prek evropske državljanske pobude;
- B. ker bi bilo treba priznati pomen evropske državljanske pobude za oblikovanje političnih pobud in razvoj EU, pa tudi odsotnost ukrepov za spremljanje prejšnjih uspešnih evropskih državljanskih pobud;
- C. ker člen 13 PDEU jasno priznava, da so živali čuteča bitja, ter določa, da morajo Unija in njene države članice pri oblikovanju in izvajanju kmetijskih politik Unije dosledno upoštevati zahteve glede dobrega počutja živali;
- D. ker je treba priznati, da v EU že veljajo visoki standardi za dobrobit živali, ki so med najvišjimi na svetu;
- E. ker je treba v skladu s strategijo „od vil do vilic“ nujno izboljšati dobrobit živali in razširiti področje njene uporabe, saj to prinaša koristi za živali in kakovost hrane, zmanjšuje potrebe po zdravilih in ohranja biotsko raznovrstnost, na ta način pa se upoštevajo tudi najnovejša znanstvena spoznanja;
- F. ker je študija službe za raziskave z naslovom Končajmo dobo kletk: iskanje alternativ, ki jo je naročil Odbor za peticije, pokazala, da je v Evropi s kratkoročnimi finančnimi in političnimi ukrepi ter dolgoročno zakonodajo mogoče vzpostaviti sistem brez kletk, in potrdila, da lahko EU prepreči uvoz živalskih proizvodov, ki niso v skladu z njenimi

---

¹ UL C 263, 25.7.2018, str. 90.

² UL C 345, 16.10.2020, str. 28.

standardi;

- G. ker se predlagana evropska državljanska pobuda nanaša na več sto milijonov rejnih živali v EU, ki večino življenja preživijo zaprte v kletkah;
- H. ker v kletkah od vseh živali najpogosteje vzrejajo kunce, približno 85 % v golih, 9 % pa v obogatenih kletkah, leta 2019 pa so v EU v obogatenih kletkah vzredili približno 50 % kokoši nesnic, pri čemer je delež bistveno večji v večini vzhodnih, srednjih in južnih držav članic EU; ker v sektorju prašičereje velika večina svinj določeno obdobje svojega razmnoževalnega cikla preživi v kletkah;
- I. ker se želi s to pobudo izboljšati dobrobit živali;
- J. ker se je gojenje živali v kletkah kot sistem živinoreje razvilo zaradi več sovpadajočih dejavnikov, namreč potrebe po opredelitvi najboljših živali za gensko selekcijo, izboljšanja higienskih razmer ter boljšega upravljanja avtomatizacije in s tem učinkovitejše uporabe vse manj številčne delovne sile, da bi nadomestili višje cene zemljišč in stroške infrastrukture;
- K. ker je treba priznati, da sta vprašanji zdravstvenega varstva in dobrega počutja živali kompleksni; ker je treba pri oblikovanju rejnih sistemov, ki ustrezajo potrebam živali, upoštevati lastnosti različnih vrst;
- L. ker vsako leto zaprejo v kletke več kot 300 milijonov rejnih živali, ki tam ostanejo začasno ali vse življenje, in ker se v vsej EU pojavljajo resni pomisleki glede dobrobiti živali, ki jih redijo in gojijo v kletkah, kjer ne morejo niti stati niti se raztegovati ali obračati, živali pa v kletkah tudi ne morejo izražati svojega naravnega vedenja;
- M. ker kmetje obsežno vlagajo v izboljšanje dobrobiti živali in ne dobijo v celoti povrnjenih stroškov svojih naložb; ker te sisteme skupaj razvijajo kmetje, veterinarji, znanstveniki in nevladne organizacije v skladu z zahtevami glede dobrobiti za posamezne vrste;
- N. ker je treba upoštevati tržno usmerjena prizadevanja kmetov in potrebo po tržni donosnosti, da bodo še naprej vlagali v trajnost;
- O. ker je treba priznati, da bi bilo tvegano seliti živinorejo in skupaj z njo poglobitna vprašanja zdravja in dobrobiti živali v tretje države;
- P. ker bodo za prehod na te sisteme potrebne dodatne naložbe in se bodo povečali stroški proizvodnje, zlasti na začetku in zaradi stroškov naložb, ki jih bodo morali kriti kmetje; ker je treba pri živinoreji vedno upoštevati sanitarna vprašanja;
- Q. ker so kumulativni odhodki skupne kmetijske politike za obdobje 2014–2020, ki so jih države članice konec leta 2019 prijavile za ukrepe za dobrobit živali, predstavljali le 1,15 % sredstev, dodeljenih za skupno kmetijsko politiko¹;
- R. ker je treba ob vsaki spremembi rejnih sistemov doseči ravnovesje med različnimi vidiki trajnosti, tj. dobrobitjo in zdravjem živali, varstvom okolja in konkurenčnostjo

---

¹ Trinajsto finančno poročilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja (EKSRP) – proračunsko leto 2019, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0387&from=SL>.

rejcev;

- S. ker je treba v sistemih reje brez kletk poskrbeti za ustrezne mikroklimatske razmere ter morajo ustrezati vsem zemljepisnim regijam po vsej EU in vsem podnebnim razmeram, tudi ekstremnim;
- T. ker so nekatere države članice že zvišale minimalne standarde EU in prepovedale uporabo obogatenih kletk za kokoši nesnice, golih in obogatenih kletk za kunce ter boksov ter prasiatvenih zabojev za svinje, v drugih državah članicah pa naj bi najkasneje do leta 2030 začela veljati zakonodaja o njihovem postopnem opuščanju;
- U. ker je treba pred uvedbo sprememb rejnih sistemov oceniti kratkoročne in dolgoročne stroške potrebnega preoblikovanja; ker je treba pri oceni učinka upoštevati potrebe sektorjev po živalskih vrstah ter tudi ekonomska in sanitarna vprašanja;
- V. ker se bo s spremembo rejnih sistemov povečalo tveganje živali za širjenje prenosljivih bolezni in nastanek socialnega stresa zaradi dominance in medsebojnega tekmovanja, kar utegne vplivati na njihovo zdravje in bi lahko povečalo potrebe po zdravlilih;
- W. ker je treba za omogočanje tako velikega prehoda kmetom zagotoviti ustrezno finančno podporo za naložbe in nadomestila za izravnavo višjih proizvodnih stroškov in izgube dohodka;
- X. ker je dobrobit živali kot ločen cilj vključena v skupno kmetijsko politiko, zaradi česar lahko države članice za prehod s kletk uporabijo na primer sredstva iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja;
- Y. ker je treba priznati, da pozitivni učinki nekaterih oblik kletk na dobro počutje včasih pretehtajo negativne; ker morajo biti kletke v vsakem primeru sorazmerne z velikostjo živali, ki v njih bivajo, in z namenom reje;
- Z. ker je Evropsko računsko sodišče v posebnem poročilu o dobrobiti živali v EU zapisalo, da so države članice sredstva skupne kmetijske politike le redko uporabile za cilje na področju dobrobiti živali;
- AA. ker so bila v zadnjih letih v več programih za razvoj podeželja načrtovana pravila o dobrem počutju živali in izboljšave glede velikosti kletk; ker je bil cilj tega ukrepa vključen v številne programe, in sicer z ukrepi za povečanje velikosti kletk in zabojev;
- AB. ker je treba pri načrtovanju spremembe v zvezi s pravnimi obveznostmi glede bivalnih objektov za živali upoštevati raven izvajanja pravil o dobrobiti živali v posameznih državah članicah EU, pristop pa je treba prilagoditi vsaki vrsti posebej;
- AC. ker Evropska unija uvaža izdelke, proizvedene iz živali, za katere ponavadi ni mogoče preveriti rejnih razmer;
- AD. ker so alternativni rejni sistemi, ki so komercialno uspešni in se že uporabljajo, recimo sistemi hlevske, proste in ekološke reje za kokoši, sistemi reje v ograjenih talnih prostorih in proste ali organske reje za kunce, zaprti in odprti sistemi s prasitvijo na prostem in skupno rejo za svinje, sistemi hlevske reje in volier za prepelice ter sistemi skupne reje za teleta;
- 1. poziva Komisijo, naj do leta 2022 poroča o preverjanju ustreznosti veljavne zakonodaje

EU o dobrobiti živali;

2. poziva Komisijo, naj oblikuje celovitejšo prehransko politiko v podporo prehodu na bolj trajnosten prehranski sistem ob upoštevanju njegove ekonomske, družbene in okoljske razsežnosti, z ustrežno podporo kmetom, zato da se ne bi še več zlasti majhnih in srednjih kmetij prenehalo ukvarjati z živinorejo in da bi se ta panoga še bolj intenzivirala;
3. jemlje na znanje, da so številne države članice uspešno uvedle alternative reji v kletkah; meni, da bi bilo treba razviti, izboljšati in spodbujati uporabo alternativnih sistemov;
4. poziva Komisijo, naj nove pobude na področju dobrobiti živali temeljijo izključno na neodvisnih znanstvenih raziskavah, upoštevajoč morebitne negativne vplive, kot so tveganje obolenj, zlomi prsnice ali kanibalizem v perutninskem sektorju;
5. poziva Komisijo, naj zagotovi ustrezen prenos zahtev evropske državljanske pobude „Končajmo dobo kletk“ v okviru potekajoče revizije Direktive 98/58/ES in v skladu z zelenim dogovorom in strategijo EU „od vil do vilic“;
6. poziva Komisijo, naj odpravi birokratske in regulativne ovire, da bodo živinorejci lahko v svojih obratih izvedli potrebne strukturne spremembe za izvajanje novih določb o dobrobiti živali;
7. poudarja, da trg živalskih proizvodov iz sistemov reje brez kletk, proste in ekološke reje ter trg za rastlinske alternative v EU raste;
8. ugotavlja, da je EU prva uvedla nekatere prepovedi kletk za rejne živali, zlasti leta 2007 delno prepoved kletk za teleta, leta 2012 prepoved neizpopolnjenih sistemov baterijske reje za kokoši nesnice, leta 2013 delno prepoved boksov za svinje in popolna prepoved kletk v vsem ekološkem kmetijstvu po vsej EU;
9. želi opomniti, da so nekatere države članice EU že sprejele nacionalne zakone, s katerimi so prepovedale nekatere oblike reje v kletkah in presegle minimalne standarde EU, zaradi česar je še toliko bolj nujno sprejeti zakonodajo na ravni EU za odpravo reje v kletkah in ustvarjanje enakih konkurenčnih pogojev za kmete po vsej EU;
10. poziva Komisijo, naj predlaga zakonodajne instrumente o pravičnem in trajnostnem kmetovanju, zlasti pregled Direktive 98/58/ES, da bi postopoma odpravili uporabo kletk pri živinoreji v EU, kar bi lahko po ocenah izvedli do leta 2027;
11. poudarja, da mora postopna odprava temeljiti na znanstveno utemeljeni oceni učinka in da je treba zagotoviti ustrežno prehodno obdobje;
12. poziva Komisijo, naj uporabi pristop po vrstah, saj je treba upoštevati lastnosti različnih živali in bi morali uporabljati rejne sisteme, ki res ustrezajo njihovim posebnim potrebam;
13. poziva Komisijo, naj ponovno oceni trgovinske sporazume s tretjimi državami, s tem pa zagotovi, da bodo izpolnjevale enake standarde dobrobiti živali in kakovosti proizvodov;
14. poudarja, da so kunci številčno gledano na drugem mestu rejnih živali in se večinoma redijo v kletkah, ne da bi bili upoštevani ustrežni standardi za dobrobit živali; zato

poziva Komisijo, naj predlaga specifično zakonodajo EU o minimalnih standardih za zaščito gojenih kuncev;

15. poziva h krajšim dobavnim verigam na področju prehrane živali in ljudi, ki se bodo opirale na lokalno in regionalno proizvedene beljakovinske rastline za živalsko krmo in prehrano ljudi; se zaveda, da strategija „od vil do vilic“ podpira trajnostno živinorejo, vzpostavitev krajših dobavnih verig za prehranske proizvode ter pravičnejšo trgovinsko politiko, v kateri bodo imeli evropski standardi pomembnejše mesto;
16. priznava, da je EU v zadnjih letih sprejela že nekaj ukrepov, s katerimi je močno izboljšala pogoje za dobrobit živali, prepovedala uporabo kletk za nekatere rejne živali in prepovedala uporabo kletk na vseh ekoloških kmetijah;
17. pozdravlja dobro prakso več držav članic, ker so sprejele strožjo nacionalno zakonodajo od minimalnih standardov EU na področju dobrobiti živali in prepovedale nekatere oblike reje v kletkah; poziva vse države članice, naj hitro sprejmejo ukrepe, s katerimi bodo spodbujale k temu, da se bo reja v kletkah nadomestila s sistemi brez kletk?
18. poziva Komisijo, naj podpre prizadevanja kmetov za izboljšanje dobrobiti živali, zlasti v okviru zelenega dogovora EU, strateških načrtov skupne kmetijske politike in strategije „od vil do vilic“, da bi preprečili zmanjšanje konkurenčnosti in s tem morebitno preselitev proizvodnje EU v tretje države z nižjimi standardi glede dobrobiti živali; meni, da bi morali vsem proizvodnim sistemom v EU omogočiti naložbe v trajnost in dobrobit živali;
19. poziva Komisijo, naj predstavi prepoved krutega in nepotrebne prisilnega pitanja rac in gosi za proizvodnjo foie gras;
20. poziva države članice, naj kmetom in živinorejcem po potrebi pomagajo s svetovanjem in usposabljanjem ter jim olajšajo prehod na sisteme brez kletk;
21. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo učinkovit nadzor in carinsko kontrolo, da se za vse uvožene agroživilske proizvode v EU zagotovi vzajemnost zahtev glede kakovosti in varnosti ter standardov EU za dobrobit živali ter s tem okrepi konkurenčnost evropskega kmetijstva na svetovnem trgu;
22. poudarja, da je treba v vse trgovinske sporazume EU vključiti izvršljiva poglavja o trgovini in trajnostnem razvoju, s čimer bi zagotovili skladnost večjih regulativnih ambicij s trgovinsko politiko EU in njihovo spoštovanje s strani tretjih držav, ki so z EU podpisale trgovinske sporazume;
23. poudarja, da bi bilo treba v poglavjih o trgovini in trajnostnem razvoju upoštevati tudi enakovredne standarde proizvodnje, zlasti dobrobit živali;
24. meni, da je pogoj za višje evropske standarde politika pravične trgovine, ki bo omogočala enake konkurenčne pogoje; zato poziva Komisijo, naj si bolj prizadeva za boljši nadzor nad uvoženimi živalskimi proizvodi;
25. meni, da bi morali biti vsi proizvodi živalskega izvora, ki se uvozijo v EU, proizvedeni povsem v skladu z ustrezno zakonodajo EU, tudi glede uporabe sistemov reje brez kletk;
26. poziva Komisijo, naj za postopno prilagoditev kmetov in živinorejcev zagotovi

zadostno podporo in prehodno obdobje, da bodo upoštevani naložbeni cikli kmetov, ter mehanizme financiranja, da bi olajšali prehod, hkrati pa ohranili konkurenčnost in socialno odpornost agroživilskega sektorja EU;

27. meni, da je treba to podporo in prehodno obdobje zagotoviti, preden se predlagajo kakršne koli zakonodajne spremembe v zvezi s sanitarnimi jamstvi za živali in ljudi in zaščito delavcev, zato da se prepreči opuščanje zemljišč in nadaljnje opuščanje živinoreje (zlasti na malih in srednjih kmetijah, ki nimajo sredstev za ustrezno prilagajanje);
28. meni tudi, da mora Komisija podpirati kmete pri izobraževanju in obveščanju potrošnikov o visokih standardih dobrega počutja živali; zato poziva Komisijo in države članice, naj za kmete, ki bodo v to vključeni, predvidijo ustrezno finančno podporo in smernice za nemoten prehod;
29. poudarja, da je živinorejski sektor zelo dinamičen in se lahko prilagaja spremembam predpisov in potrošniških želja, vendar ga je treba v ta namen nagraditi za prizadevanja z neposredno pomočjo, da ne bi ogrozili trajnosti proizvodnje in vzdržnosti kmetij;
30. poudarja splošni pomen pravične porazdelitve stroškov in koristi v prehranski verigi ter vlogo trga pri tem, da kmetom omogoči prehod na bolj trajnostno proizvodnjo; pri tem se zavzema za prostovoljno oznako dobrega počutja živali, s čimer bi bilo vidno, da je proizvodna veriga od vil do vilic zavezana uresničevanju ciljev evropske državljanske pobude „Končajmo dobo kletk“, hkrati pa bi bile tudi cene primerne;
31. poudarja, da je treba podpreti kmete pri prehodu na bolj trajnostno kmetovanje, in sicer z zagotavljanjem ustreznih svetovalnih in izobraževalnih storitev, spodbud in finančnih programov, da se podpreta njihova konkurenčnost in življenjski standard na podeželskih območjih, s spodbujanjem naložb in organizacije prehranskih verig, okrepitevijo manjših lokalnih predelovalcev in podpiranjem kratkih dobavnih verig;
32. poziva Komisijo, naj spodbuja dobrobit živali na mednarodni ravni in izvaja pobude za ozaveščanje držav, ki niso članice EU, tudi z ukrepi, kot sta nadaljnja medsebojna pomoč in pospešena izmenjava informacij med pristojnimi organi v vseh državah članicah in tretjih državah;
33. želi opomniti, da so živinorejske kmetije inovativna mesta, ki ob upoštevanju najnovejših znanstvenih spoznanj in pričakovanj potrošnikov neprestano vlagajo v izboljševanje infrastrukture in praks;
34. poziva k oblikovanju ustreznega trga povpraševanja, na katerem bo mogoče vse proizvode, izdelane po višjih standardih kakovosti, tržiti po višjih cenah;
35. poziva Komisijo, naj predstavi možne preusmeritvene programe za hitrejšo postopno odpravo reje v kletkah, vključno z oceno stroškov nadaljnjega ukrepanja;
36. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.